

יובל המבולבל? קנדי קראש? לא בבית ספרנו • 15 הילדים שפגשנו, מחוננים בני 6-9, מתעניינים בחשמל סולארי, בהצלת בעלי חיים ובהנדסה גנטית • כמעט כולם, אגב, רוצים להיות ראש הממשלה כשיגדלו • תסתכלו עליהם, לא תראו אותנו

הילה אלפרט

צילומים: מאיה באומל בירגר

נחנת מ

מימין למעלה: נעמה בליצר, אלמה
אפשטיין-רונו, איתי ביבי, עמליה
קריב, הנוק קאסה, ארי פוסמן, אביב
חולי, איתי אנוך, נור אבו חלווה,
שורה תחתונה מימין: נוע מעודה,
עומר בן גרא, תמר מרקוביץ', עידר
סמסון, הדר קרייזמן, תמר פוסמן

הילדים

ישראל בת 66, ולכבוד יום ההולדת יצאנו להביא לה את היפות בכרכות. מצאנו אותן במכון אריקה לנדאו לקידום ילדים מוכשרים ומחוננים ליצירתיות ולמצוינות, הפועל באוניברסיטת תל אביב. פגשנו שם ילדים עם הרבה שמחה בשכל, שבירכו, הצליפו והשיאו עצות. עורי עור ארץ אהובה, הקי שיבי לדברי ברכה.

לא התכוונתי שנדבר על אוכל, אבל מהרגע שהצגתי את עצמי ואת העיסוקים שלי, העיניים של עומה ילד מבית כשר בקרני שומרון, נפקחו, והתרגשו בו השאלות. בן שמונה עם רעב בראש וסקרנות בוערת בחך ובלשון, וכשעולות מנות בעיני רוחו, כל דיון על מדינת ישראל או הצלת כדור הארץ יאלץ לחכות.

עמליה: "מה אני מאחלת למדינה? שמעתי שיש הרבה תאונות דרכים, אז אני מאחלת למדינת ישראל שיהיו פחות תאונות דרכים ושפחות ישראלים ייהרגו - כאילו כולם, לא חשוב מי. שלא תהיה פצצה, שלא יהיו מלחמות"

איתי א', הממעט לדבר, הרים את היד: "לפי דעתי, בנות יכולות להיות ראשות ממשלה, והן יכולות להוביל את הארץ מאוד טוב. אין הבדל בין הבנים לבנות במנהיגות. זה הכל תלוי באיך שאתה, זה לא קשור לדברים אחרים. בשום צורה"

עומה: "טעמת מוח?"
כן.
עומה: "טעים?"
מאוד.
עומה: "כליות טעים?"
בהחלט. אכלת פעם?
עומה: "לא, אבל אני שואף לטעום. אמא שלי אומרת שזה יכול לגרום לה לחזור להיות צמחוניית. גם קלמי רי אני ארצה לאכול, אבל אמא שלי שומרת כשרות, אז היא לא נותנת לי. את יודעת שישנם גם אנשים שאוכלים אשכים של שור?"

בהחלט. יש משהו שאתה חושב שלא תאכל לעולם?
עומה: "אני לא אוכל שום ירק."
תמר מ': "אני הייתי חושבת לא לאכול לעולם ג'וקים. התאילנדים אוכלים את זה. תגיד, טעמת פעם משקה טפיוקה? זה רוחה."
נעמה: "אני בחיים לא אוכל גזע של עץ. זה רוחה."
עמליה: "אני לעולם לא אוכל סרטנים, חרקים, כל הדרים האלה."
עידר: "אני חושב שאני לעולם לא אוכל ג'וקים."
הדר: "אני אף פעם לא אוכל את עצמי. איך אני יכולה לאכול את עצמי? אני אחנוק את עצמי ואז מה."
עידר: "אני את האשכים של השור הייתי גותן לנשרים."

איפה יש נשרים בארץ?
עמליה: "נשרים בעיקר מסתובבים באזור של הצפון. אני ראינו סידרה שנקראת 'נשרים', זה בשמורת טבע, וצילמו את זה שם במיוחד, כי יש שם הרבה נשרים."

ואז עברנו להגיגות העצמאות של מדינת ישראל, ילדים בכחול לבן שמגיעים מכל קצוות החברה של הארץ הזאת, דתיים וחילונים, ילד מהתנחלות וילדה מוסלמית שגדלה ביפו, העיר של אבות אבותיה, עיר לים חדשים וצברים ששורשיהם עמוקים בארמה הוו. שאלתי מה הם רוצים לאחל לישראל ליום ההולדת, וכשהקשבתי להם, חשבתי איזו ארץ בת מזל זו יש ראל אם יש בה כאלה ילדים שאוהבים אותה ככה. והלוואי שתשכיל לאהוב אותם בחזרה.

תמר מ': "אני רוצה לאחל למדינה שאף אחד לא יהרוג את האנשים ששוכנים בתוכה."
נעמה: "שיהיה שלום. אני שונאת מלחמות. אבל זה דווקא כסף, כי לא הולכים לבית הספר."
באיזו מלחמה לא הלכת לבית הספר?
נעמה: "עדיין לא היתה מלחמה כזו."
אז אני מאחלת לך שתלכי לבית הספר כל החיים.
נעמה: "טוב. ושאלו אחר לא יקרא לנו מדינת יש" ראל הגרועה. כי אנחנו לא גרועים."
אביב: "אני מאחל למדינת ישראל, דבר ראשון, שתהיה ארמה פורייה, ודבר שני, שכל החשמל יהיה חשמל סולארי ולא יזיק לארמה, ושכל היצורים שחיים כאן ימשיכו ויגדלו, ושדווקא כאן יתווספו פרחים וייווצרו סוגים חדשים של פרחים ובעלי חיים."
עומה: "דבר ראשון, אני רוצה לאחל למדינה

שישארו בה יצורים חיים ולא יצורים מתים, ושהיא תמשיך ותחיה עד 120 טריליארד שנה."

עידר: "אתה יודע שזה לא יקרה?"
עומה: "לא דיברתי על סופרנובה אידה שהולכת להתרחש בעוד חמישה מיליארד שנה. לא דיברתי עליה. נקווה שהיא לא תקרה. אז אני מקווה למדינה שהיא תהפוך למדינה העשירה ביותר, ושיהיו בה מכרות יהלומים, והם ישגשגו."

איתי ב': "גם זה לא יכול לקרות."
עומה: "לא חשוב. וגם שנבקש מסין 19 דובי פנדה, והם יסכימו."

איתי ב': "דובי פנדה הם נחמדים, אבל הוא יכול לחלוט שזה יקרה."

למה? דובי פנדה דווקא נשמע לי חלק קל יחסית. חוץ מזה, תראה איזה חמוד הוא. אם הוא יבקש יפה, הסינים לא ייתנו לו?
איתי ב': "שום סיכוי."

עמליה: "שמעתי שיש הרבה תאונות דרכים, אז אני מאחלת למדינת ישראל שיהיו פחות תאונות דרכים ושפחות ישראלים ייהרגו - כאילו כולם, לא חשוב מי. שלא תהיה פצצה, שלא יהיו מלחמות."
הנוק: "שאף יהודי לא ייהרג."
ארי: "שאף יהודי לא ייהרג, ושנמצא את כל המ" לחמות נגד ארצות אחרות."

נוה: "שאף יהודי לא ישם חומר נפץ באיזשהו מקום."
איתי א': "שמדינת ישראל תפתח ותגדל."
אלמה: "שכמעט כולם יהיו שווים בכסף ושלא יהיו עניים."

הדר: "אני מאחלת למדינת ישראל מזל טוב, שלא יבנו יותר בניינים גבוהים, שנכבשו את ארץ סין, את אירופה ואת אמריקה. את רוסיה גם."
מה נעשה בכל הארצות אלה?
הדר: "יהיו לנו דובי פנדה."
ולכל העולם יקראו ישראל?

הדר: "לכל המדינות יקראו ישראל, ושיבוא המ" שיח ככה... הוא מתעכב, הוא מתעכב. ושיבנו את בית המקדש, ושנוכל לאכול מצות 40 שנה."
איתי ב': "אבל המשיח לא יודע איך נראה בית המקדש."

הדר: "הוא יודע ועוד איך."
נור: "קודם כל אני מאחלת לישראל שלא יהיו תאונות דרכים, ושנאשים לא ימותו פה."

עידר: "שלא תהיה פה מלחמה גרעינית אף פעם. כי אז לא יהיה אפשר לגדור כאן 10,000 שנה. שיזרקו בכלל את כל הגרעינים."
ואז הגיע תורו של איתי הקטן לברך, והבנתי בפעם הראשונה שיש לו איזה עניין לא פתור עם ראשי ערים וראשי ממשלות, חרות פיטורים וקסם גדול בחיך, שעולה בו ככל פעם שבה הוא מצליח להבעיר את הדיון.

איתי ב': "אני מאחל שיהיה מזל טוב, שראש העיר חולדאי יפסיק להיות קמצן."
במה הוא קמצן?
איתי: "סליחה, ראש הממשלה קמצן."
למה?
איתי ב': "את יודעת כמה הכנסות היו למדינה בשנה שעברה וכמה הכנסות יש השנה?"

לא. אתה יודע?
איתי ב': "אני יודע שיש עלייה בה" כנסות, זה מה שאני יודע."
ואתה חושב שהמדינה מרוויחה יותר כסף ונותנת לנו פחות?
איתי ב': "כן."

אם הייתם יועצים של ראש הממשלה, איזו עצה הייתם נותנים לו?
ארי: "שייתן את כל הכסף."
נעמה: "אני הייתי

מייצצת לו שיעשה שיהיה אסור יותר להרוג בעלי חיים ולא לעבור יותר על החוקים, ולהגיד לכולם שיפסיקו לעשות מעשים רעים, ולקחת את כל הגי נבים לכלא, ולדאוג שלא תישאר אפילו טיפה וחצי של רוע."

עמליה: "אני חושבת שכדאי לייצץ לו שיעשה שלום עם כל המדינות."

ואז שאלתי אותם אם במקום לתת עצות, מישהו מהם היה רוצה להיות ראש ממשלה בעצמו. ובבת אחת, כאילו לא היה מדובר בכאב הראש הכי גדול בעולם, התרוממו אצבעות קטנות ונחישות לאוויר, ואני ניסיתי להבין למה.

הנוק: "כי אני אעשה שלום עם כל מדינות ערב".
נעמה: "כי אם אני אהיה ראשת ממשלה, אוכל להגיד לאבא מה לעשות, והוא יעשה לי את שיעורי הבית".
הנוק: "אני רוצה להיות ראש ממשלה כדי להוציא את כל הכלבים מהמכלאה".

עמליה: "אם אתה ראש ממשלה אתה יכול להציע חוקים לכנסת, ואני רוצה להציע חוקים לכנסת".
אבל בשביל זה את לא חייבת להיות ראש ממשלה. מספיק שתהיי חברת כנסת.

עמליה: "נכון. אבל כשאתה ראש ממשלה, אתה מרגיש חשוב וזה כף. זה לא ממש משנה אם אתה לא חשוב או כן חשוב, העיקר שאתה מרגיש חשוב. ואם אתה ראש ממשלה, אתה מרגיש שאתה מאוד חשוב יחסית".

נעמה: "אבל אם אתה מרגיש שאתה חשוב, אל תתייחס לזה, כי אתה עלול להיסחף וזה יכול לעשות ממש נזק. מלחמת אורחים".
תסבירי לי למה.

נעמה: "בגלל שאם אתה תיסחף ואתה תחשוב שאתה הכי חשוב, אתה תוכל כל היום רק לבקש דברים שאתה רוצה, ולעשות דברים שאתה יכול ומותר לך עכשיו, ואז בסוף לא תחשוב על המדינה ויקרו כל מיני תאונות".

עמליה: "כמו בתאילנד. יכולה לפרוץ מלחמת אזרי חים קשה ויכולות להיות הפגנות, וזה מתערב וזה מתערב, וזה פשוט יהרוס לנו את המדינה".
עומה: "אני אהיה ראש ממשלה מייד אחרי שאהיה מדען ואצא לפנסיה. ככה גם אקבל כמה אלפי שקלים בחודש וגם אנהל מדינה מגניבה יותר".

תמר מ': "אני רוצה להיות ראשת ממשלה כי אני רוצה לשפר את היחסים בין מדינות. אפילו בין הפ" לשתינים. אני לוקחת מורה שילחש לי מה זה באני גלית, ואז אני מדברת עם ראש הממשלה הלבנוני".
אז אולי כדאי שיהיה לך מורה שילחש לך בעי רבית, כי גם הלבנונים וגם הפלשתינים הם דוברי ערבית.

תמר מ': "אהה, אז הוא ילחש לי בערבית".
עומה: "איך תדעי לבטא את זה? זה די קשה לבטא".
תמר מ': "יש לי מבטא טוב בערבית".
נעמה: "אני גם אגיד לכל הבנים וכל הבנות שהם צריכים להתלבש מדליק".

בתור ראשת ממשלה תתערבי לאנשים באיך שהם מתלבשים?
נעמה: "כן. ובחנויות יהיו רק דברים מדליקים".
איתי ב': "את לא תהיי ראשת ממשלה, כי אנחנו יודעים שגולדה מאיר לא היתה ראשת ממשלה טובה, וככה אנחנו לא נרצה ראשת ממשלה. אנחנו נרצה רק ראש".

אתה חושב שבנות יכולות לעשות את התפקיד פחות טוב מהבנים?
"פחות טוב", אמר איתי, ושוב חיוך המצית התיישב לו על השפתיים, כש בחדר קמה מהומה גדולה וכל הבנות, פה אחה, צעקו שהוא משקר ושזה לא נכון.

בוא נגיד רגע שאתה צודק

נור אבו חלווה

שעת ריכוז עם הילה אלפרט במכון אריקה לנדאו. כולם רוצים שלום. ואם אפשר אז גם שוויון בין המינים ופרס נובל

המשתתפים:

- עידר סמסון, שהשם שלו הוא שילוב שמות הוריו, עידו וענבר, "כמעט בן 8", מתל אביב
- ארי פוסמן, אח של תמר ובן דוד של נעמה, בן 9 וחודש מרמת גן
- תמר פוסמן, בת 6 מרמת גן
- עומר בן גרא, בן 8 וחודש 7 ימים" מאלפי מנשה
- תמר מרקוביץ', בת 7 ושמונה חודשים מפתח תקווה
- עמליה קריב, בת 8 וארבעה חודשים מרמת גן
- הנוק קאסה, בן 7 ושמונה חודשים מתל אביב
- נוה מעודה, בן 7 וחצי מחולון
- אביב חולי, בן 8 ועשרה חודשים מאור יהודה
- אלמה אפשטיין-רונו, בת 8 ושמונה חודשים מתל אביב
- הדר קרייזמן, בת 8 מגבעתיים
- איתי אנוך, "כמעט בן 8", מתל אביב
- איתי ביבי, בן 7 וחצי מתל אביב
- נור אבו חלווה, בת 9 מיפו
- נעמה בליצר, בת 6 וחצי מרמת גן

אביב: "מדוע, יותר נכון ממציא".
 ממציא של מזה, למשל?
 אביב: "להמציא כל מיני רובוטים על כוח סולארי".
 נעמה: "אני רוצה להיות זמרת, אבל אני גם רוצה להיות מדענית".

עומר: "אני רוצה להיות ראש ממשלה ולזכות בפרס נובל לשלום, כי אני אעשה שלום עם לבנון. כינתיים יש לנו שלום רק עם ירדן ומצרים, וגם הן לא כל כך רוצות את ההסכם הזה. אחרי זה אני ארצה להיות מדען כימאי ולזכות בפרס נובל בכימיה".

ואז הוסיף שהוא גם רוצה להיות מהנדס גנטי, וראיתי איך העיניים של תמר מ' מתמלאות הערצה כששאלה אותו מה זה בדיוק מהנדס גנטי. "זה כזה שיוצר מינים חדשים", ענה והמשיך, ולרגע היה נדמה שאת כל העולם העתידיני שנרקם בראשו הוא מקדיש לה. "כבר התחלתי לעבוד על זה. אני לוקח תא של איש ותא של אישה, ומשלב את שניהם יחד, ומוסיף להם תא מצב, ואז הם זוכים לחיים מאוד מאוד ארוכים. יש תופעות לוואי של איטיות, אבל עדיין... זה נראה לי רעיון לא רע".

הדר: "יש לי כמה דברים שאני רוצה לעשות. הראשון הוא להיות פסנתרנית, כמו המורה שלי. דוקטור למוסיקה. הדבר השני זה להיות אסטרונאוטית וללכת על מאדים ועל הטבעות של כוכב שבתאי".

וכשאתי ב' אמר לה שעל הטבעות אי אפשר ללכת, כי הן עשויות קרח ואבק, ראיתי שהדר קצת מצטערת וקיוויתי שתענה לו שהיא תלך בזהירות כדי לא להחליק, אבל במקום זה ענתה שהיא גם רוצה להיות מורה לסיניית.

תמר פ' חולמת להיות מנהלת בית ספר. ארי רוצה להיות שופט, רופא ושף, לאו דווקא בסדר הזה. ועידר יודע מה הוא הולך להמציא: "אני אתחיל לעבוד על זה בעוד שלוש שנים. טיים מאשיק. מכונת זמן".

הלוואי שתצליח.
 עידר: זה יהיה מגניב. נוכל לחזור למצרים העתיקה ולשחרר את בני ישראל לפני אלוהים".
 נעמה: "אני אעזור לך עם השרטוטים".

איתי ב': "אני רוצה בהתחלה להיות רופא, ואז להיות ראש ממשלה. וכשאני אהיה ראש ממשלה, אני רוצה לפטר את חולדאי".

אלמה: "אני רוצה להמציא משחקים משוכללים, עתידיים. אולי בתלת-מימד".

אביב: "רק שתדעי שכאן יש לנו ארבעה מימדים. המימד הרביעי הוא הקיימות. אז זה לא רק תלת-מימד. ואז הכריזו איתי הקטן שבעצם, כשיהיה גדול, הוא רוצה לפטר את פרס. מה פרס עשה לך?"

איתי ב': "אני רוצה לשים את דן שכתמן במקומו".

shishabat@israelhayom.co.il

יותר דאגניות".
 נעמה: "בדרך כלל, כשאני הולכת לאירועים חגיגיים, אני מתאפרת ומסדרת, ואני צריכה להישאר תמיד יפה ולנסות לא ללכלך את הבגדים. אבל דווקא אני יותר אוהבת להיות חופשייה. זה אומר ללבוש בגדים נוחים, לשחק יותר. אפילו משחקים של בנים. אני כל הזמן משחקת".

אלמה: "אומרים שבנות מתעניינות בפרסום, אבל כל הבנים פה כרגע מתפרסמים לעיתון".
 איתי ב': "למה את פה? אם את לא רוצה להתפרסם, למה את פה?"

אלמה: "אני רוצה קצת. לא מאוד".
 אביב: אני לא חושב שיש כל כך הבדל, חוץ מזה שלבנים ובנות יש מבנה גוף שונה ותפקידים שונים בעולם, שום דבר".

מה התפקידים?
 אביב: "דבר ראשון, פעם, לפני המון שנים, הגבר היה היחיד שהיה יכול להגן על המשפחה. זה גם היום ככה אצל האריות. נגיד, הלביאות לא נלחמות, רק האריה הזוכה התפקיד שלו הוא להגן על המשפחה. וגם ללמד את הילדים".

תמר מ': "אני יודעת! גבר לא יכול להוליד... זה אומר שיש איברי מין שונים".

את חושבת שבנים היו רוצים ללדת?
 ארי: "ממש לא. אנחנו לא רוצים להוליד".
 אביב: "זכר של סוסים הוא היחיד שיכול להוליד. אז אל תגוימו".

איתי א': "יש עוד הבדל בין הבנים לבנות, והוא במבנה המוח. המוח של הבנות שונה מהמוח של הבנים די הרבה".

עומר: "זאת עובדה שגודל המוח של הבנים גדול ב-10 אחוז מהמוח של הבנות. זאת עובדה".
 עמליה: "אבל ההבדל בגודל זה לא אומר שבנים יותר חכמים ב-10 אחוז מבנות. הגודל לא קובע. נגיד, ילד נמוך יכול להיות חכם פי 2 מילד גבוה".

עומר: "לא אמרתי שבנים יותר חכמים מבנות. מארי קירי הייתה האישה הראשונה שזכתה בשני פרסי נובל".
 ואז יצאנו לשוטט בשדות העתיד וכמה מענג השייטוט בין זרעי החלומות בתוך ראשיהם הפוריים כל כך. תמר: "אני רוצה להיות סופרת מפורסמת כשאני אהיה גדולה. כבר יש לי כמה שירים וסיפורים, אני כותבת אותם במחברת".

נוה: "אני רוצה להיות ראש ממשלה או נשיא המדינה".

עמליה: "אני לא רוצה להתעסק כל כך בפוליטיקה. אני רוצה להיות זמרת אופרה. רוצה להיות סופרן. אני חושבת שיש לי קול טוב, אבל אני עוד לא בטוחה".
 תמר מ': "מה זה סופרן?"
 עמליה: "הקול הכי גבוה".

ושגולדה מאיר לא היתה ראשת ממשלה טובה, אתה חושב שזאת סיבה מספיקה כדי לא לחזור אף פעם על הניסיון הזה?
 איתי ב': "כן".

כששאלתי מי רוצה לענות לו, איתי א', המרבה להקשיב וממעט לדבר, הרים את היד גבוה גבוה, ובעיניים הגדולות שלו היה שקט כשהחל לדבר: "לפי דעתי, בנות יכולות להיות ראשות ממשלה, והן יכולות להוביל את הארץ מאוד טוב. אין הבדל בין הבנים לבנות במנהיגות. זה הכל תלוי באיך שאתה, זה לא קשור לדברים אחרים. בשום צורה".

עמליה: "נגיד שהבנות היו באמת נוראות. אבל תחשוב מה גולדה עשתה. אני ראיתי בסרטון שהגיע מלפני שהיא היתה ראש ממשלה, איך היא התחזתה לערבייה והלכה לדבר עם מלך ירדן. זה מעשה מאוד נועז, ששום אדם אחר לא היה יכול לעשות".

איתי ב': "ממש לא".
 איזה ראש ממשלה התחפש לאישה?
 אביב: "אהוד ברק".

תמר מ': "מה, הוא התחפש לאישה והלך לדבר עם שבט לוועיז?"
 עומר: "בזמן מבצע צבאי. הוא החזיק לבנת חבלה בחזייה שלו".

נוה, אתה חושב שאישה יכולה להיות ראשת ממשלה טובה כמו שבן יכול להיות?
 נוה: "היא יכולה להיות טובה, כי זה לא קשור בכלל לאיך אתה מתנהג. הכל קשור לאיך אתה. אם אתה טוב אז אתה טוב, זה לא משנה".

מה ההבדל הכי גדול בין בן לבת?
 ארי: "הבנות גרועות בכדורגל".
 איתי ב': "אצלי בכיתה הבנים נגד הבנות בכדור-סל, 3:100".

עומר: "ההבדל הכי גדול הוא במראה. ויש עוד משהו - הבנות רוצות להיות יפות, והבנים רוצים להתעסק בהתאבקות, בספורט".

עמליה: "מי אמר? יש הרבה ענפים באולימפיאדה שגם בנות משתתפות. לדעתי ההבדל הכי גדול זה לא בתכונות, זה במבנה הגוף. יכולים להיות בנים שהחלום שלהם בכלל זה להיות רקדנים. יכולות להיות בנות שהחלום שלהן זה להיות פוליטיקאיות".
 נור: "זה לא נכון שבנות לא מתעסקות בספורט. בבית הספר שלי, בשיעור ספורט, כל הבנות והבנים משחקים כדורגל. וגם אם הם לא משחקים בספורט, הם עדיין בני אדם".

הדר: "לדעתי אין הבדל בין בנים לבנות. לדוגמה, אומרים שבנות אוהבות לשייטתפלאו, יש יותר זמרים מזמרות. ועוד דבר, אני ראיתי להקה של רקדנים שרוי קדים בלט בלי אף בת אחת, חוץ מוז שדיברה בנתיחה".
 איתי א': אני חושב שהבנות יותר דואגות מהבנים.

לצפייה בקטעים מתוך הראיון סירקו את הקוד:

SCANLIFE